

DELAVSKA ENOTNOST

GLASILO
ZVEZE
SVOBODNIH
SINDIKATOV
SLOVENIJE

ŠT. [6]

LETNIK [75]

LJUBLJANA [11. 2. 2016]

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana 258Š

SINDIKAT GLOSA
DALMATINOVA 4
1000 LJUBLJANA

[4]

Boj za
osvobojenje
ljudstva je
kulturni boj

[10-11]

Med starejšimi
nesprejemljivo
veliko revščine

[16]

ESS o referendumskem
zakonu

Boj za osvobojenje ljudstva je kulturni boj

Letošnjo tradicionalno slovesnost Glose - Sindikata kulture in narave Slovenije ob slovenskem kulturnem prazniku je igravec Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici in sindikalist Radoš Bolčina obarval uporniško.

»Ko proslavljaš rojstvo, častiš človeka, ko častiš smrt, častiš njegovo delo,« je manifestacijo minuto čez poldne v petek pred praznikom začel predsednik Glose **Mitja Šuštar**, potem pa besedo predal odličnemu interpretu **Radošu Bolčini**. Ta je v sončno-hladnem februarjskem dnevu ob Prešernovem spomeniku na istoimenskem trgu v središču Ljubljane najprej požel aplavz za svojo interpretacijo Prešernove pesmi Slovo od mladosti, potem pa nadaljeval: »Veliki datumi v zgodovini naroda so kot večne bakle, ki v srcih vseh nas vzbudijo ponos na prehojeno pot in spodbujajo nove plamenice spodbujajoč plemenita hotenja sedanjih in bodočih rodov. Današnji dan je samo spomin na včerajšnji dan in jutrišnji dan ni nič drugega kot sen o današnjem dnevu. Toda če že moramo v svojih mislih meriti čas z dobami, naj vsaka doba zajame vse druge dobe, naj danes za-

Foto M. M.

jame preteklost s spominom in bodočnost s hrepenenjem. Ne moremo se vrniti nazaj, tudi ne moremo izbrisati tistega, kar se je zgodilo, in vendar nas kdaj preteklost sama doseže in nam tukaj in zdaj ponuja priložnost za spremembo, upanje na drugačen jutrišnji dan.«

S Prešernovimi verzi iz Zdravljice o edinosti, sreči in spravi, hrepenenju in preganjanju prepira s sveta, s katero je Prešeren izrazil svoje slovensko, slovansko prepričanje, je Bolčina poudaril, da je Prešeren premagal svojo

potrtost ter kot demokrat in človekoljub sprejel politično in socialno vrenje v tedanji Evropi, »trdno verujoč, da bodo revolucionarne sile zmagale, po zmagi pa sklenile zvezo posameznikov in narodov, v kateri bo tudi njegovo ljudstvo imelo bodočnost«. Na tej točki je Bolčina vpletel Cankarjeve misli o boju za prihodnost domovine, ki je »vredna najzlahtnejše krvi in najboljšega življenja«.

»Edina pot je pot ljudstva,« je poudaril Bolčina. Zavzel se je za boj do poslednjega cilja, ki je po njegovem »boj za popolno socialno in politično osvobojenje, zakaj brez socialne in politične svobode je nemogoča kulturna svoboda naroda«. Boj za osvobojenje ljudstva je po njegovih besedah kulturni boj, in kdor ta boj ovira, je sovražnik ljudstva in kulture. Hlapčevstvo je kratkovidno prodajanje samega sebe, smo slišali skozi besede učitelja Jermana iz Cankarjevih Hlapcev. Slovenija je lepa in pestra dežela, nas je še spomnil Bolčina in poudaril, da smo na prehodu, izrazito izpostavljeni kulturnim vplivom v vseh strani, kar je vedno vzbujalo skomine osvajalcev. Slovenci nismo bojaželjen narod, vojaščina in vojskovanje sta bila le »večkrat služba tujim

gospodarjem in zato le nadležna dolžnost«. Čeprav v vsej svoji zgodovini nikoli nismo bili napadalci in osvajalci, nismo strahopeten narod, smo pa prispevali nemajhen delež v kulturna prizadevanja evropskih narodov.

V kritičnih časih je slovenska kultura bolj od orožja dokazovala našo samobitnost, je spomnil Bolčina in z interpretacijo pesmi Soči Simona Gregorčiča požel velik aplavz vedno večje množice mimoidočih, ki so se pridružili sindikalistom pod Prešernovim spomenikom.

»Čas so vrata, skozi katera prihodnost naglo strmi v preteklost,« je nadaljeval Bolčina in spomnil, da z minevanjem časa minevajo tudi občutja, predsodki in prednosti. Živeti moramo odprti za prihodnost in iti naprej. »Pravo naravnost do življenja dajeta spoštovanje do preteklosti in občutek odgovornosti za prihodnost,« je bil jasen. »Dejanska neodvisnost ni plod enega samega zgodovinskega trenutka, ampak rezultat neprestanih prizadevanj, da bi z usodo svoje države ravnali vestno, odgovorno in razumno. Ob slovenskem kulturnem prazniku si zaželim, da bi z pogum, odločnost in suverenost, s katerimi smo oblikovali svojo preteklost, zmogli tudi v prihodnosti. Ljudi, ki nočejo ničesar vedeti o preteklosti, kmalu obsodi prihodnost,« je misli zaokrožil letošnji interpret in zaključil s Kosovelovimi mislimi: »Zmaga resnice v kulturnem, humanizmu v gospodarskem, pravičnosti v socialnem življenju, bo največji triumf sodobnega človeka.«

Mojca Matoz

O anomalijah plačnega sistema

Pred tradicionalno prireditvijo ob kulturnem prazniku je glavni odbor Glose na 15. seji razpravljal o potekajočih pogajanjih o odpravi anomalij plačnega sistema v javnem sektorju. Sindikati so si hvalevredno izbrili možnost, da prijavljajo anomalije, Glosa pa bo v začetnem obdobju pogajanj zbirala po svoji mreži predloge za odpravo plačnih nepravilnosti, ki so doslej največje na področju varovanja narave (resorna ministrica je nesprijemljivo ignorantska) in knjižničarstva, pa tudi delovnih mest neslavne plačne skupine J. Dogovorili so se tudi, da bodo po podružnicah spodbudili delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu, da se udeležijo zakonsko obveznih usposabljanj, ki jih za te delavske predstavnike organizira ZSSS. Pri vprašanju prenove sistema financiranja ZSSS so člani odbora vztrajali pri univerzalni solidarnosti in vzajemnosti, ne le taki, ki velja samo za manjše sindikate, zagovarjali pa bodo tudi zmanjšanje obveznosti za vse tiste, ki sami opravljajo delo, ki je sicer predvideno, da bi ga opravljali drugi stebri ZSSS.

M. B.